

دستورالعمل ساختار و وظایف واحد مبارزه با پولشویی در صنعت بیمه

به منظور مبارزه با پولشویی و جلوگیری از تأمین مالی تروریسم و همچنین فراهم آوردن تمهیدات لازم برای اجرای مواد ۱۸ و ۱۹ آیین نامه اجرایی قانون مبارزه با پولشویی موضوع تصویب نامه شماره ۱۸۱۴۳۴/ت/۴۳۱۸۲ ک مورخ ۱۳۸۸/۹/۱۴ وزیران عضو کارگروه تصویب آیین نامه‌های مربوط به قانون مبارزه با پولشویی، «دستورالعمل ساختار و وظایف واحد مبارزه با پولشویی در صنعت بیمه» به شرح ذیل ابلاغ می‌شود:

ماده (۱) اصطلاحات و عبارات به کار رفته در این دستورالعمل به شرح زیر تعریف می‌شوند:

- ۱-۱- قانون: قانون مبارزه با پولشویی - مصوب ۱۳۸۶/۱۱/۲ مجلس شورای اسلامی.
- ۱-۲- آیین نامه: آیین نامه اجرایی قانون مبارزه با پولشویی مصوب ۱۳۸۸/۰۹/۱۴ و اصلاحات بعدی آن.
- ۱-۳- شورا: شورای عالی مبارزه با پولشویی موضوع ماده ۴ قانون.
- ۱-۴- دبیرخانه: دبیرخانه شورای عالی مبارزه با پولشویی موضوع تبصره ۱ ماده ۴ قانون.
- ۱-۵- واحد اطلاعات مالی: واحدی ملی، متمرکز و مستقل که مسئولیت دریافت، تجزیه و تحلیل و ارجاع گزارش‌های عملیات مشکوک به مراجع ذی‌ربط را به عهده دارد؛ به شرح مذکور در ماده ۳۸ آیین نامه.
- ۱-۶- واحد مبارزه با پولشویی: واحدی است مستقر در شرکت که به عنوان متولی مبارزه با پولشویی، عهده‌دار تکالیف مقرر در مواد ۱۸ و ۱۹ آیین نامه می‌باشد.
- ۱-۷- بیمه مرکزی: بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
- ۱-۸- مؤسسه بیمه: هر یک از مؤسسات بیمه مستقیم یا اتکایی که دارای مجوز فعالیت از بیمه مرکزی می‌باشند.
- ۱-۹- شرکت: بیمه مرکزی و هر یک از مؤسسات بیمه موضوع بند ۸-۱.
- ۱-۱۰- بیمه نامه یا قرارداد بیمه: سندی کتبی مشتمل بر مشخصات و تعهدات بیمه‌گر و بیمه‌گذار و شرایط عقد بیمه.
- ۱-۱۱- بیمه‌گذار: شخص حقیقی یا حقوقی است که مشخصات وی در بیمه نامه یا قرارداد بیمه ذکر گردیده و متعهد پرداخت حق بیمه است.
- ۱-۱۲- حق بیمه: وجهی که بیمه‌گذار بابت تعهدات بیمه‌گر به وی می‌پردازد.

۱۳-۱ -الحاقیه: سندی که هر گونه تغییر در بیمه‌نامه یا قرارداد بیمه از طریق آن صورت می‌گیرد و جزء لاینفک بیمه‌نامه محسوب می‌شود.

۱۴-۱ -خدمات بیمه‌ای: شامل عرضه بیمه مستقیم و اتکایی، خدمات واسطه‌گری بیمه و خدمات ارزیابی خسارت بیمه‌ای.

۱۵-۱ -عرضه‌کننده خدمات بیمه‌ای: شامل بیمه مرکزی، موسسات بیمه مستقیم و اتکایی، نمایندگان بیمه، دلالان رسمی بیمه و ارزیابان خسارت بیمه‌ای.

۱۶-۱ -متقاضی خدمات بیمه‌ای: هر شخص حقیقی یا حقوقی یا نماینده قانونی ایشان که برای استفاده از خدمات بیمه‌ای، به عرضه‌کننده خدمات بیمه‌ای مراجعه می‌کند.

۱۷-۱ -شناسایی: تطبیق و ثبت مشخصات اظهارشده توسط متقاضی خدمات بیمه‌ای با مدارک شناسایی و در صورت اقدام توسط نماینده یا وکیل وی علاوه بر ثبت مشخصات وکیل یا نماینده، ثبت مشخصات اصیل در فرم‌های مربوط به متقاضی خدمات بیمه‌ای به هنگام ارائه خدمات.

۱۸-۱ -ساها (سامانه احراز هویت اشخاص): سامانه‌ای مستقر در وزارت امور اقتصادی و دارایی است که از طریق ارتباط با پایگاه‌های ذی‌ربط (از قبیل سازمان ثبت احوال کشور، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، شرکت پست، سازمان امور مالیاتی) پاسخ به استعلام شرکت‌ها در مورد احراز هویت اشخاص مختلف و نشانی آن‌ها را تسهیل می‌نماید.

۱۹-۱ -معاملات و عملیات بیمه‌ای مشکوک: معاملات و عملیاتی که عرضه‌کنندگان خدمات بیمه‌ای با در اختیار داشتن اطلاعات و با قرائن و شواهد منطقی ظن پیدا می‌کنند که این عملیات به منظور پولشویی انجام می‌شود.

تبصره: منظور از قرائن و شواهد منطقی عبارت است از شرایط و مقتضیاتی که یک انسان متعارف را وادار به تحقیق در خصوص منشاء مال و انگیزه انجام عملیات بیمه‌ای می‌نماید.

ماده ۲) بیمه مرکزی و موسسات بیمه موظفند واحدی مستقل و یا یکی از واحدهای ذیربط خود را با توجه به وسعت و گستردگی سازمانی به عنوان "واحد مبارزه با پولشویی" تعیین و مسئول آن را به دبیرخانه معرفی نمایند. مؤسسات بیمه همچنین موظفند مسئول واحد مبارزه با پولشویی خود را به بیمه مرکزی نیز معرفی نمایند.

تبصره: واحد مبارزه با پولشویی در مؤسسات بیمه مستقیماً تحت نظر بالاترین مقام مؤسسه و در بیمه مرکزی تحت نظر رییس کل فعالیت خواهد نمود.

ماده ۳) بیمه مرکزی و مؤسسات بیمه موظفند متناسب با گستره تشکیلات و فعالیت خود، ترتیبات لازم را به گونه‌ای اتخاذ نمایند که اطمینان لازم برای اجرای قوانین و مقررات مربوط به مبارزه با پولشویی حاصل گردد.

ماده ۴) وظایف واحد مبارزه با پولشویی به شرح زیر می‌باشد:

الف) بررسی، تحقیق، اولویت‌بندی و اعلام نظر در مورد گزارش‌های دریافتی.

ب) ارسال فوری و محرمانه گزارش‌های مذکور بدون اطلاع متقاضی خدمات بیمه ای در قالب فرم‌های مشخص شده به واحد اطلاعات مالی.

ج) نظارت بر فعالیت متقاضیان خدمات بیمه‌ای

د) تامین اطلاعات تکمیلی مورد نیاز واحد اطلاعات مالی و سایر مراجع که در امر مبارزه با پولشویی ذی‌صلاح می‌باشند.

ه) استفاده از نرم‌افزارهای لازم به منظور تسهیل در دسترسی سریع به اطلاعات مورد نیاز در اجرای قانون و مقررات و نیز شناسایی سیستمی معاملات مشکوک.

و) طراحی سازوکار لازم جهت نظارت و کنترل فرآیندهای مبارزه با پولشویی (شامل جمع‌آوری و تحلیل اطلاعات، استخدام نیروها، آموزش و غیره) و ارزیابی و ممیزی میزان اجرای آن توسط عرضه‌کنندگان خدمات بیمه ای.

ز) صدور شیوه‌نامه‌های لازم در خصوص اجرای قانون و مقررات مربوط به مبارزه با پولشویی پس از هماهنگی لازم با بالاترین مقام شرکت و اطلاع دبیرخانه

ح) بازرسی و نظارت بر واحدهای ذی‌ربط در شرکت به منظور اطمینان از اجرای کامل قوانین و مقررات.

ط) ارایه گزارش‌های مربوط به اقدامات بیمه مرکزی و سایر موسسات بیمه در امر مبارزه با پولشویی و نتایج آن به دبیرخانه.

ی) نگهداری سوابق و گزارش مکاتبات در خصوص موارد مشکوک به پولشویی

ل) تهیه برنامه سالانه اجرای قانون در بیمه مرکزی و موسسات بیمه و کنترل ماهانه میزان اجرای آن

ماده ۵) به منظور تسریع در رسیدگی به گزارش‌ها، شرکت موظف است تمهیدات لازم را در جهت همکاری سایر واحدها با واحد مبارزه با پولشویی فراهم نماید.

ماده ۶) تمامی کارکنان مرتبط با خدمات بیمه‌ای در شرکت موظفند در صورت اطلاع از وجود معاملات و عملیات مشکوک به پولشویی، مراتب را بدون اطلاع متقاضی، به واحد مبارزه با پولشویی اعلام نمایند.

ماده ۷) بیمه مرکزی موظف است در بازرسی های معمول و موردی خود از مؤسسات بیمه، دفاتر دلالی رسمی بیمه و ارزیابان خسارت بیمه‌ای، رعایت قوانین مبارزه با پولشویی را مدنظر قرار داده و گزارش‌های لازم در خصوص رعایت یا عدم رعایت قانون را به دبیرخانه ارسال نماید.

ماده ۸) بیمه مرکزی موظف است هنگام تاسیس مؤسسات بیمه، قوانین مبارزه با پولشویی را در ابعاد مختلف مدنظر قرار داده و رعایت نماید. همچنین موسسات بیمه موظفند در زمان تاسیس تعهدات لازم مبنی بر رعایت قوانین مبارزه با پولشویی را به بیمه مرکزی ارائه دهند.

تبصره: صدور هرگونه مجوز اعطای نمایندگی، تاسیس شعبه و... توسط شرکت منوط به رعایت قوانین مبارزه با پولشویی و عدم سوء سابقه در این زمینه می‌باشد.

ماده ۹) مؤسسات بیمه موظفند در بازرسی های معمول و موردی خود از شعب و دفاتر نمایندگان حقیقی و حقوقی بیمه، رعایت قوانین مبارزه با پولشویی را مدنظر قرار داده و گزارش‌های لازم در خصوص رعایت یا عدم رعایت قانون را به دبیرخانه ارسال نمایند.

ماده ۱۰) بیمه مرکزی موظف است با هماهنگی دبیرخانه، سازوکارهای لازم را در خصوص اجرای قوانین مبارزه با پولشویی در عرضه‌کنندگان خدمات بیمه‌ای - که قبل از تصویب این دستورالعمل مجوزهای لازم را اخذ و مشغول به فعالیت می‌باشند - تدوین و اجرا نماید.

ماده ۱۱) شرکت موظف است با همکاری دبیرخانه، ترتیبات لازم جهت برقراری دوره‌های آموزشی بدو خدمت و ضمن خدمت کارکنان زیرمجموعه خود را فراهم نماید. این دوره‌ها باید در جهت آشنایی با قانون، آئین‌نامه و دستورالعمل‌های مربوط، نحوه عملکرد پولشویان و به ویژه آخرین شگردهای پولشویان و سایر موارد مربوط باشد.

تبصره ۱: مؤسسه بیمه موظف است با همکاری دبیرخانه برنامه‌های آموزشی مستمر در زمینه مبارزه با پولشویی را برای نمایندگان و بازاریابان آنان اجرا نماید.

تبصره ۲: بیمه مرکزی موظف است با همکاری دبیرخانه برنامه‌های آموزشی مستمر در زمینه مبارزه با پولشویی را برای دلالان رسمی بیمه اجرا نماید.

این دستورالعمل در یازده ماده و پنج تبصره در دوازدهمین جلسه شورای عالی مبارزه با پولشویی مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۱۲ به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ، لازم الاجراست